

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 10/03/2024.

*****

TỊNH KHÔNG PHÁP NGŨ

BÀI 61

Hòa Thượng chỉ dạy rằng khi chúng ta hoằng dương Phật pháp, thúc đẩy chuẩn mực Thánh Hiền thì ngoài giảng Kinh nói pháp, ngoài các việc lợi ích Phật pháp, lợi ích chúng sanh ra, chúng ta không dính mắc đến nó, mà chỉ một câu “***A Di Đà Phật***” lão thật, thành thật niệm đến cùng thì “***chúng ta sẽ không có một lời nói thừa***”.

Thực tế cho thấy, khi chúng ta làm các công việc phát dương Phật pháp hay thúc đẩy chuẩn mực Thánh Hiền sẽ giúp chúng ta ít bị xen tạp hơn là khi chúng ta rảnh rỗi. Lúc rảnh rỗi, chúng ta có rất nhiều lời nói thừa. Đáng chú ý là chỉ cần chúng ta gặp một người có tâm đầu ý hợp là chúng ta sẽ dễ dàng nói lời thừa, nói lời tự đắc, khoe khoang. Cũng phải cẩn trọng khi rảnh rỗi, chúng ta rà soát thành quả công việc, chúng ta cảm thấy mình làm được nhiều việc cho chúng sanh nên khởi tâm tự tôn, tự đại thì tất cả lời thừa, tự tôn tự đại, khoe khoang chính là xen tạp, là nhiễu loạn tâm thanh tịnh của chúng ta.

Hòa Thượng nói: “***Hạng thấp nhất của học Phật là phải có thể tự cầu đa phước, nhất định phải có trí tuệ phân biệt được phải quấy, tốt xấu, thiện ác, tà chánh***”. Chúng ta hiện tại đang bị lẫn lộn giữa tà với chánh, thiện với ác, phải với quấy, tốt và xấu. Có những việc hôm nay, ngày mai, tháng sau chúng ta vẫn không thấy sai mà phải đến năm sau mới nhận ra. Vậy thì còn cứu vãn được không?

Giống như chúng ta lúc xưa không làm những việc cần làm thì sau này mới hối hận thốt ra lời rằng: “***Giá mà ngày xưa mình làm việc này thì tốt biết mấy***”. Thầy Thái Lễ Húc cũng từng nói lúc nhỏ ham chơi không chịu học, đến lúc phải gánh vác nhiều việc thì lại không đủ năng lực. Cho nên, để giải quyết vấn đề này, người xưa có câu “***Sống đến già, học đến già, học không hết***”. Chúng ta phải không ngừng học tập, không ngừng hoàn thiện bản thân vì việc này không cản trở sự tu hành của mình. Lúc nào học tập thì chuyên tâm học tập, học xong rồi thì niệm Phật. Không dành thời gian để nói những lời thừa hay bàn bạc nhiều việc cũng là lời thừa. Tổ Ấn Quang dạy chúng ta “***Nhàn tà tồn thành***” tức là lúc rảnh rỗi giữ tâm thanh tịnh nhất tâm niệm Phật cầu sanh Tịnh Độ.

Hòa Thượng nói: “***Cho dù đã phát tâm tu hành độ chúng sanh nhưng tâm phát ra không thật, không thuần, không chuyên, không tinh, vậy thì tu hành vẫn là không***”

thể có lực". Làm sao chúng ta có thể biết mình phát tâm có "*chân thuần chuyên tinh*" – chân thật, thuần chánh, chuyên nhất không tạp và tinh hay không?

Vì không "*chân thuần chuyên tinh*" nên tu hành không có lực, phiền não vọng tưởng vẫn đầy rẫy. Đó chính là lý do vì sao tu học nơi nhà Phật là nơi an vui, giải thoát nhưng chúng ta dù tu đã lâu lắm rồi mà vẫn không thấy an vui, luôn sống trong phiền não, lo toan, bận rộn. Sư ông Tịnh Thuận là Thầy dạy chữ Hán cho tôi, là người thời ngày nay, Ngài mới viên tịch cách đây 4-5 năm trước đã từng nói: "*Đừng có tu quanh tu quẹo, đừng có tu lợi tu danh, đừng có tu dục tu tình, đừng có tu gian dối*". Câu nói này lột tả hết tâm cảnh người tu hành chúng ta.

Hòa Thượng dạy: "***Ngay đời này việc quan trọng nhất của chúng ta là liễu thoát sanh tử thoát khỏi luân hồi. Chỉ có pháp môn Tịnh Độ mới có thể giúp chúng ta một đời này cứu cánh giải thoát, thế nhưng cần phải chuẩn bị đầy đủ đại thiện căn, đại phước đức, đại nhân duyên thì mới có thể chân thật tin tưởng pháp môn này mà y giáo phụng hành.***"

Có những người ban đầu họ rất tin tưởng nhưng chỉ tin một thời gian rồi sau đó bỏ niệm Phật. Chúng ta cũng thấy thời gian trước đạo tràng niệm Phật mọc lên như nấm rồi cũng tàn lụi như nấm. Nấm để quá một đến hai ngày không thu hoạch thì đều bị hỏng, bị thối. Một thời gian người ta cũng kéo nhau rầm rầm đi tu "*bất niệm tự niệm*" để mong chờ trong vòng bảy ngày sẽ đạt nhất tâm bất loạn. Người từng đề xướng chuyện "*bất niệm tự niệm*" bây giờ cũng không tu. Vậy những người đã từng niệm Phật, đã từng đi theo và làm như vậy thì hãy xem lại chính mình có chân thật tin Tịnh Độ chưa.

Hòa Thượng nói: "***Ba điều kiện này nhất định không thể thiếu điều nào: Thiện căn, phước đức, nhân duyên. Cho nên ngày nay chúng ta có thể nghe Kinh nghe pháp, có thể hiểu, thâm nhập sâu vào pháp môn Tịnh Độ, đoạn trừ được tất cả nghi hoặc thì đây là một nhân duyên vô cùng khó được.***"

"Nếu như có thể tin chân thật và nguyện tha thiết thì chắc chắn vĩnh thoát được luân hồi, thành tựu cứu cánh viên mãn. Đây là ân đức sâu rộng, vô cùng vô tận của chư Phật, Như Lai đối với chúng ta. Không có ai có thể so sánh được ân đức này." Chúng ta ngày nay có thể tiếp cận được Tịnh Độ thuần chánh kéo dài cho đến ngày hôm nay là ân đức sâu rộng vô cùng vô tận của Chư Phật Như Lai đối với chúng ta. Tuy nhiên, chúng ta không tận tâm tận lực phát dương quang đại để cho chúng sanh đời sau thì có thể nói sứ mệnh của Tịnh Độ đã tàn lụi trong tay mình. Vậy thì Hòa Thượng nói, chúng ta có thể ăn nói gì với Phật Bồ Tát? Có thể dám nhìn Phật Bồ Tát hay không?

Hôm trước chúng tôi đi Gia Lai, trong lúc đang lên một quả đồi cao ngút ngàn heo hút để chuẩn bị tương lai xây một ngôi chùa Di Đà trên đó thì tình cờ gặp một cô Phật tử lớn tuổi trong một ngôi nhà nhỏ niệm Phật một mình rất tinh chuyên. Cô nói cô đã tinh ngộ nhờ câu nói mà chúng tôi giảng nhiều năm trước, tại đạo tràng trên 100 người

nơi đây: “*Mấy người niệm Phật vãng sanh rồi thì để lại một đồng bầy nhầy cho ai vậy?*” Cô ấy nói: “*Thầy nói câu nói đó làm con tỉnh ngộ. Rõ ràng thế hệ sau của chúng ta, con cái của chúng ta không người dạy bảo, không được sách tấn, chúng ta không cần quan tâm đến mà chỉ nghĩ đến mình vãng sanh. Vậy thì như vậy có đúng không? Và quan trọng là có vãng sanh được hay không? Thầy nhớ chừng nào có trường ở Gia Lai thầy cho con cháu con làm cô giáo dạy ở đó nha!*”

Chúng tôi đã khuyên cô: “*Đời này cố gắng niệm Phật vãng sanh làm biểu pháp cho người ta. Việc đó để Phật Bồ Tát lo. Đừng ngồi niệm Phật mà cứ lo cho con cháu có được làm cô giáo hay không nhé?*”

“*Đồng bầy nhầy*” trong câu nói của chúng tôi là ý nói chỗ thịt mà người ta bán hết vào buổi sáng đến buổi chiều gom lại chỉ còn xương, mỡ vụn, chỉ đem cho lợn hay cho con vật ăn. Nghe qua thì tưởng chừng như hơi quá đáng nhưng chúng ta nghĩ lại xem những người con bất hiếu vô nghì, những người con phá gia chi tử, phá hoại xóm làng, có lẽ còn dữ hơn đồng bầy nhầy và rất khó giải quyết hơn gấp nhiều lần.

Cho nên chúng ta ý thức được việc giáo dục, đem giáo dục thuần chánh, giáo dục chuẩn mực Thánh Hiền cho thế hệ tương lai thì đó là công đức, là phước báu và như Hòa Thượng nói đó là sứ mạng quan trọng nhất trong cuộc đời này khi chúng ta có mặt ở thế gian.

Bài hôm trước Hòa Thượng dạy tất cả những việc tốt ở thế gian hay xuất thế gian đều không tránh khỏi sự chướng ngại, sự dầy vò. Cho nên khi chúng ta hoằng dương Phật pháp, làm những việc lợi ích chúng sanh đều phải có tâm nhẫn nại.

Thích Ca Mâu Ni Phật khi tại thế phải ăn lúa ngựa ba tháng. Từ Không Lão Phu Tử đến Thích Ca Mâu Ni Phật đều vì chúng sanh mà chịu cảnh bị dèm pha, mắng nhiếc và sỉ nhục. Ngày nay, có những chúng sanh càng cường đến mức đã từng niệm Phật A Di Đà một thời gian dài nhưng chỉ nghe vài lời nói vô căn cứ mà có thể cho rằng không có Phật A Di Đà. Phật mà họ còn phỉ báng thì chúng sanh chúng ta đây bị phỉ báng, bị bài bác là chuyện bình thường. Những người nói không có Phật A Di Đà thật ra đã không nghiên cứu Kinh giáo. Trong Đại Tạng Kinh, Thích Ca Mâu Ni Phật đã nhắc đến Tịnh Độ trong hơn 200 bộ Kinh.

Chúng tôi hết sức cảm thán khi được biết nhóm thợ tạc tượng mà chúng tôi nói chuyện đã tạc được hơn 2000 bức tượng Phật A Di Đà. Ngày nay mà còn có nhiều người thỉnh tượng Phật A Di Đà như vậy là điều hết sức đáng mừng. Chúng tôi liền đặt ngay 100 bức tượng trong thời gian tới để tặng cho bà con ở miền Tây.

Thực tế ngày nay, Phật pháp hay Tịnh Độ chân thật lợi ích chúng sanh thoát khổ nhưng vẫn đang phải đối diện với sự bài bác, ruồng bỏ. Hòa Thượng nói người có tâm thì phải có tầm nhìn rộng lớn, thấy xa, thấy rộng thì mới có thể kịp thời cứu vãn mọi

việc cấp bách. Nếu những người tự tư ích kỷ cứ chỉ lo tu tập riêng mình mà không thúc đẩy pháp môn niệm Phật thì sau này Tịnh Độ không còn nữa.

Cách đây 40 năm, Hòa Thượng đã từng nói rằng ngày nay nếu không tích cực đề xướng chuẩn mực Thánh Hiền thì vài năm nữa có nói thì mọi người cũng không nghe. Lời nói thống thiết, biểu hiện tầm nhìn xa rộng của Hòa Thượng đã đánh thức chúng tôi. Trước đây chúng tôi chỉ dịch đĩa và đề xướng Tịnh Độ nhưng khi nghe Hòa Thượng nhắc đi nhắc lại nhiều lần và cảm nhận sự bất trị của con cái mình mà phản tỉnh mạnh mẽ. Minh hồi đầu thì các con cũng theo mình mà hồi đầu.

Cho nên việc hoằng dương Phật pháp, kế thừa Văn Hóa Truyền Thống là một sứ mạng, là trách nhiệm, là nhiệm vụ quan trọng nhất trong đời này khi chúng ta còn có mặt ở thế gian. Tuy nhiên, “*việc tốt lắm dầy vò*” nên sẽ có rất nhiều khó khăn, chướng ngại. Nhiều khi chỉ cần mình làm những việc mà người ta không thích, không chú trọng thì người ta sẽ ghét bỏ, gây chướng ngại.

Trong bối cảnh như vậy, là người học Phật, học Văn Hóa Truyền Thống chúng ta luôn phải nỗ lực xả bỏ “*danh vọng lợi dưỡng, tự tư tự lợi, năm dục sáu trần, tham sân si ngạo mạn*”. Thế gian có thể cho việc xả bỏ như thế là thiệt thòi như anh bạn của chúng tôi, khi biết chúng tôi ăn chay, không đi nhậu đã thốt lên rằng sống như vậy chết còn sướng hơn.

Cũng vậy, nhiều người bạn học trước đây từng chê bai Hòa Thượng làm như vậy thật không đáng sống. Nhưng mấy mươi năm sau, Hòa Thượng vẫn rất trẻ, đẹp, sức khỏe cường tráng, tinh thần rất tốt trong khi đó họ đã già nua đầy bệnh tật thì họ mới nhận ra sai lầm và khẳng định Hòa Thượng đã chọn cách sống đúng. Lúc này mới nhận sai, hối hận thì không còn kịp. Chúng ta đừng để mình ở tình trạng này.

Hòa Thượng dạy chúng ta một người tu hành chân chính thì tâm địa nhất định sẽ thanh tịnh, tầm nhìn sáng suốt, trên nền tảng trí tuệ tràn đầy. Người lười biếng, nhếch nhác, bất tài vô dụng thì chỉ sống một cuộc đời cầu an, yên ổn không ai làm phiền để mình niệm Phật. Nếu họ có thể vãng sanh thì cũng tốt nhưng nếu không vãng sanh là điều đáng nói vì họ đã bỏ qua biết bao cơ hội, bỏ phí một quãng thời gian dài của cuộc đời mà lẽ ra có thể làm được nhiều việc cho Phật pháp, cho chúng sanh.

Một mặt vừa không thể vãng sanh, mặt khác lại để mạng mạch Phật pháp bị cắt đứt, vậy làm sao chúng ta có thể nhìn mặt Phật, Bồ Tát, các đời Tổ sư Đại đức, các vị Thầy nhiều đời nhiều kiếp đã đem Phật pháp thuần chánh đến ngày ngày cho chúng ta. Hòa Thượng từng nói rằng nếu coi việc hoằng dương Phật Pháp, chuẩn mực Thánh Hiền đến với tất cả chúng sanh là xen tạp việc tu hành thì Thích Ca Mâu Ni Phật không cần bốn ba bằng chân trần 49 năm ở khắp mọi nơi. Thời tiết Ấn Độ khắc nghiệt, nóng thì rất nóng, lạnh thì rất lạnh nhưng Phật nửa ngày chỉ ăn một bữa, dưới gốc cây ngủ

một đêm, trên người là ba tấm y và một bình bát. Còn chúng ta có giường êm, nệm ấm rồi máy sưởi, máy điều hòa.

Hòa Thượng từng nói Thích Ca Mâu Ni Phật chưa từng tổ chức khóa tu, suốt 49 năm, Ngài chỉ giảng Kinh nói pháp. Điều này muốn nói với chúng ta rằng chúng ta phải thật hiểu thì mới bước chân vào tu tập. Tu mà không học thì thành “*tu mù luyện quán*” và học mà không tu thì chỉ là “*đầy đùng sách*”, chẳng có ích gì. Cho nên nhà Phật có câu “*Phước Huệ song tu*”. Muốn có “*Huệ*” thì tâm phải thanh tịnh. Muốn tâm thanh tịnh thì phải xa lìa vọng tưởng, phiền não, chấp trước. Muốn xa lìa vọng tưởng, phiền não, chấp trước thì phải có công phu.

Có những lúc chúng tôi đi lại rất nhiều mà không cần ai mời chúng tôi. Gần đây, chúng tôi đi hơn 3000 cây số tự lái xe trong khoảng 4 đến 5 ngày. Nói tới đây để thấy ứa nước mắt. Đúng như lời của Thầy Lý Bình Nam nói khi Hòa Thượng cùng các bạn đồng học quỳ dưới chân Thầy: “*Ngày nay các ông quỳ dưới chân tôi để cầu học Phật pháp nhưng tương lai, các ông phải đem Phật pháp quỳ dưới chân người ta để dâng lên*”.

Quả thực, 3000 cây số vừa rồi là do chúng tôi nhận thấy nhân duyên đã tốt nên tự đi, không ai cần cầu chúng tôi. Đến đâu công việc cũng hanh thông. Tại Gia Lai, mọi sự đều tốt đẹp. Đoàn Gia Lai lần này ra Hà Nội tham dự lễ tri ân là 40 người. Vậy chuyến đi 3000 cây số đó, sự xen tạp mà mọi người đang cho là như vậy, có xứng đáng không?

Có những nơi, công việc chưa hanh thông thì chúng tôi phải vòng đi vòng lại để chấn chỉnh. Hoàn toàn không ai mời, đúng như câu trên Kinh Phật nói: “*làm bạn không mời của chúng sanh*”. Người tu hành Phật pháp, học chuẩn mực Thánh Hiền, phải sống ở một tâm thái luôn là người bạn không mời của chúng sanh. Có như vậy, chúng ta mới cảm thông được với Thánh Hiền, với Phật Bồ Tát, mới được long thiên hộ pháp hộ trì. Chúng ta phải quán chiếu, chúng ta có đang mang sứ mệnh của Phật Bồ Tát, làm bạn không mời của chúng sanh không? Đành rằng làm không tốt nhưng sẽ cố làm.

Hòa Thượng từng dạy: “*Việc tốt cần làm nên làm, không công không đức*”. Hiểu câu nói này một cách sâu sắc chính là chúng ta phải cảm thấy mọi việc mình làm chưa sánh vào đâu, chưa là gì so với ân đức của Phật Bồ Tát Thánh Hiền, ân đức của bao đời Tổ sư Đại đức, đã đem Phật pháp thuần chánh đến với chúng ta tận ngày hôm nay. Chúng ta phải tư duy quán chiếu rằng: Vậy những việc chúng ta đang làm có đáng để tính là công đức không? Có đáng tính là có công có sức không? Không hề có gì cả.

Câu chuyện một vị Tỳ Kheo đã mở tay mình để dấu cuốn Kinh Lăng Nghiêm trong tay để đi ra nước ngoài. Sau khi ở nước ngoài dịch thuật và truyền bá xong rồi, Ngài mới trở về nước để thọ tội. Thời đó, quốc gia ấy đã coi Kinh Lăng Nghiêm là quốc

bảo và không cho phép ai được mang bộ Kinh này ra nước ngoài mặc dù lời Phật dạy là rộng khắp cho chúng sanh không ai được lấy làm của riêng.

Việc làm này của vị Tỳ Kheo đã cho chúng ta thấy, chúng ta đi 3000 cây số bằng xe ô tô thậm chí khi cần thì đi bằng máy bay hay những việc chúng ta làm chẳng có gì là đáng tin cậy so với ân đức của Phật Bồ Tát Thánh Hiền, của Thầy Cô, của Cha Mẹ và ân đức của quốc gia đối với mình. Những việc làm của chúng ta mới chỉ là bổn phận chưa tròn.

Chúng ta là con cháu dòng tộc thì phải phát dương quang đại dòng tộc của mình. Chúng ta là học trò của Phật Bồ Tát Thánh Hiền thì phải mang trách nhiệm của người học trò, gánh vác sứ mạng của đệ tử Phật mà phát dương quang đại giáo huấn Phật Đà, chuẩn mực Thánh Hiền. Bổn phận này mình chưa làm tròn vậy thì mình có công đức gì? Mình sống trong một đất nước hòa bình, quốc gia bảo trợ, cơm no áo ấm, giá cả bình ổn, vậy thì trách nhiệm với quốc gia mình đã làm tốt chưa? Chưa tốt lắm!

Cho nên chúng ta cố gắng nghe để hiểu lời của Hòa Thượng: “*Việc tốt cần làm, nên làm, không công không đức*” vì mọi việc làm của chúng ta đều là bổn phận, là trách nhiệm mà chúng ta phải gánh vác, không cần phải có công đức thì mới làm. Trong tất cả các việc làm đó, thúc đẩy chuẩn mực Thánh Hiền, phát dương quang đại Phật pháp là sứ mạng khi chúng ta còn có mặt ở thế gian này.

Tuy nhiên, mục đích cùng tốt của chúng ta là nhất định phải vãng sanh Thế Giới Tây Phương Cực Lạc. Cho nên Hòa Thượng nói chúng ta phải chuyên, phải tinh. Mọi sự việc đã làm nhất định không để lưu trong tâm. Trong tâm chỉ lưu lại một câu “***A Di Đà Phật***” và không có chút vướng mắc gì cả. Một lòng chúng ta cứ tận tâm tận lực hết khả năng của mình nên nếu việc có tốt là do chúng sanh có phước, việc chưa tốt là do chúng sanh chưa có phước. Làm được như thế thì Hòa Thượng dạy là chúng ta an lạc, tự tại./.

*****

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!